

**QORTI CIVILI
(SEZZJONI TAL-KUMMER)**

**ONOR. IMHALLEF
JOSEPH ZAMMIT McKEON**

Illum it-Tlieta 4 ta` Settembru 2018

Rikors Nru. 647/2017/1 JZM

Fl-atti tar-Rik. Gur. 647/17 JZM

u

**Fl-atti tal-Mandat ta` Sekwestru
Kawtelatorju bin-numru 1044/2017
fl-ismijiet :**

**Boutique Properties Limited
(C 54843)**

vs

**Polygon International Group Limited
(C 67297),**

Chestertons Gzira Limited (C 76731)

u

**Rudolf Johannes Bronkhurst
(K.I. A02140255),**

Erwin Maria Lehmann (0125479A)

u

Elsabie Van Der Merwe (A04450306)

Il-Qorti :

I. Preliminari

Rat ir-rikors ta` Rudolf Johannes Bronkhurst, Erwin Maria Lehmann u Elsabie Van Der Merwe (“l-ezekutati”) fejn, ghar-ragunijiet hemm indikati, talbu lill-Qorti sabiex tirrevoka l-mandat ta` sekwestru kawtelatorju bin-numru 1044/2017 (“il-mandat”) a tenur tal-Art 836(1)(d) u (f) tal-Kap 12, u kif ukoll illi tordna l-hlas ta` penali u danni kontra Boutique Properties Limited (“l-ezekutanti”) a tenur ta` l-Art 836(8) u (9) tal-Kap 12.

Rat illi l-ezekutanti ma pprezentatx risposta għad illi kienet debitament notifikata bir-rikors..

Qieset ir-ragunijiet li nghataw fl-udjenza tat-12 ta` Ottubru 2017 għalfejn ma kienitx prezentata risposta.

Semghet ix-xieħda.

Semghet is-sottomissjonijiet bil-fomm tad-difensuri.

Rat illi r-rikors thalla sabiex jigi dekretat kameralment.

Rat l-atti l-ohra.

II. L-Art 836 tal-Kap 12

Fi procedura ta` din ix-xorta, il-qrati taghna b`mod konsistenti hadu l-linja illi l-qorti li tkun addita mill-procediment għandha toqghod lura milli tidhol fil-mertu tal-kwistjoni bejn il-partijiet ghaliex dik hija materja li għad trid tkun deciza minnha stess fil-waqt opportun wara li jkunu nstemghu l-provi kollha.

Għalhekk fi procedura ta` din ix-xorta, qorti għandha tirrezisti u ma tagħmel ebda konsiderazzjoni tal-mertu izda għandha tillimita ruhha għal ezami sommarju jew *prima facie* tal-argumenti li ggib il-parti li tkun qegħda titlob irrevoka *in toto jew in parte* tal-Mandat. Dan propju ghaliex il-procediment huwa distint mill-kawza dwar il-mertu. Kif ukoll ghaliex il-gudikant li jkun ser jipprovd dwar it-talba għar-revoka tal-mandatse jkun l-istess gudikant li jkun ser jiddeciedi l-kawza fil-mertu,

Fil-procediment “**Conrad Borg vs de La Rue** (15 ta` Lulju 2015) ingħad illi :-

“*Il-Qrati ennuncjaw principji mportanti fir-rigward ta` kawzi dwar revoka ta` Mandati Kawtelatorji fejn l-ezami li hija mistennija illi tagħmel il-Qorti huwa wieħed prima facie. (Vide ukoll l-kawza fl-ismijiet “**Castelli Av. Carmelo noe vs Focal Maritime Services Ltd et**” tas-26 t’April 2002 per Onor Imħallef Dr. G. Camilleri).*

L-istess ingħad fil-procediment “**Camilleri vs Gove et**” li kien deciz fl-10 ta` Mejju 2001:

“*mid-dispozizzjoni tal-istess artikolu 836 jidher li l-uniku ezami li trid tagħmel din il-Qorti huwa biss dak ta` prima facie u dan ghaliex il-mertu kollu jigi nvestigat fil-kawza proprija bejn il-partijiet, u għalhekk hemm limitazzjoni sinifikanti fl-ezami li trid tagħmel il-Qorti f'dan l-istadju, u dan tenut kont li hawn si tratta dejjem ta` procedura preliminari li għad qed tistenna l-ezitu finali tal-kawza proprija.*” (ara wkoll is-sentenza fil-kawza “**Emanuel Sammut vs Josephine Sammut**” deciza fil-5 ta` Gunju 2003).

(ara wkoll : “**Tanya Chetcuti pro et noe vs Hugo Chetcuti**” : 27 ta` Gunju 2002)

Din il-Qorti tishaq li l-konkluzjoni illi sejra tasal ghaliha fil-procediment tal-lum bl-ebda mod m`ghandha tiftiehem bhallikieku tikkostitwixxi gudizzju ta` xi xorta dwar il-mertu ghaliex l-istharrig mehtieg fi proceduri ta` din ix-xorta huwa marbut ma` ezami x`aktarx formal i ta` l-att li tieghu qegħda tintalab irrevoka. Li qorti għandha tagħmel huwa li taccerta ruhha li r-rekwiziti li trid il-ligi ghall-hrug tal-Mandat ikunu jidhru mill-att innifsu, u kif ukoll taccerta ruhha illi l-att ma jkunx hareg abbusivament. (ara – Qorti tal-Kummerc - 23 ta` Gunju 1994 : “**Paul Hili et vs Dr. Joselle Farrugia noe et**”).

Fl-istharrig li għandha tagħmel sabiex taccerta ruhha jekk jirrizultax mad-daqqa t`ghajn li l-ezekutant għandu bazi ta` pretensjoni, il-qorti għandha tkun gwidata minn zewg principji ewlenin : a) illi d-dritt ghall-azzjoni gudizzjarja m`ghandux jigi mxejjen jew imgarrab b`leggerezza ; b) illi huwa dritt li persuna thares l-interessi tagħha sakemm il-jedd sostantiv lilha kontestat jigi definit minn qorti. (“**Vincent Mercieca vs George Galea**” – PA - 29 ta` Novembru 2001 u “**Technobroadcast s.r.l vs Mediterranean Broadcasting Limited**” – PA - 5 ta` Gunju 2007)

Stabbiliti dawn il-punti ta` dritt, il-Qorti sejra tghaddi sabiex tqis it-talba tal-ezekutati skont ir-ragunijiet minnhom indikati.

Fil-kaz tal-lum, it-talba għar-revoka tal-mandat hija msejsa fuq ir-ragunijiet indikati taht l-Art 836(1)(d) u (f) tal-Kap 12.

III. L-Art 836(1)(d)

Skont din id-disposizzjoni, ikun hemm lok għar-revoka in toto jew in parte tal-mandat, “*jekk jintwera li l-ammont mitlub ma jkunx prima facie gustifikat jew ikun eccessiv.*”

Fil-provvediment li tat din il-Qorti diversament presjeduta fid-29 ta` Lulju 2005 fil-kaz ta` “**Galea vs Stewart**” ingħad hekk dwar id-disposizzjoni :-

“*Biex ammont imsemmi f`att kawtelatorju jitqies li huwa eccessiv, jehtieg li jintwera li dan ikun ezagerat fid-dawl tat-talba li ssir jew tant grossolan li ma jistax ma jidhirx mad-daqqa t`ghajn bhala wieħed magħmul b`mod azzardat*”

(ara l-provvediment illi tat din il-Qorti diversament presjeduta fil-5 ta` Settembru 2008 fil-procediment ta` bejn "**Casino-For-Me Limited u Chartwell Games (Malta) Limited**" ; il-provvediment li nghata minn din il-Qorti diversament presjeduta fl-4 ta` Frar 2016 fir-Rik Nru 1139/2015 fl-atti tal-Mandat Nru 1454/15 fl-ismijiet : **Steven Pace et vs. Paul Camilleri et** ; u l-provvediment li nghata minn din il-Qorti kif presjeduta fit-13 ta` Awissu 2013 b'riferenza ghall-Mandat ta` Sekwestru Nru. 1378/2012 fl-ismijiet : **Carmel Debono et vs Paul u Demanuele et**)

Fil-kaz tal-lum hemm kontestazzjoni netta u evidenti dwar ir-relazzjoni guridika ta` bejn l-ezekutati odjerni u l-ezekutanti.

Din il-Qorti tirrileva illi din il-kwistjoni ma ticcentra assolutament xejn mad-dispost tal-Art 836(1)(d).

Id-disposizzjoni m`ghandhiex tkun meqjusa bil-bicciet izda fl-assjem.

Id-dispozizzjoni tittratta specifikatament kwistjoni ta` *quantum*.

Kwestjoni tax-xorta lamentata mill-ezekutati tincidi fuq il-mertu.

Ghalhekk, premess illi jkun il-kaz, għandha tigi determinata fil-kawza fil-mertu bejn il-partijiet.

L-ezekutati qegħdin ukoll jikkontestaw l-ammont pretiz u likwidat fil-mandat.

Il-lanjanza *per se* mhijiex dwar il-fatt li l-ammont pretiz huwa eccessiv izda biss illi l-ammont mhuwiex gustifikat.

L-ezekutati jagħmlu l-argument illi, filwaqt illi l-mandat jirreferi għarr-rikors guramentat, huwa nieqes minn konteggi ta` kif l-ezekutanti waslet ghall-ammont pretiz.

Il-Qorti tosserva illi fl-att de quo, ir-referenza li ghamlet l-ezekutanti hija għad-dokument immarkat E li kien prezentat mar-rikors guramentat. Fid-dokument hemm indikati u mfissra l-ammonti reklamati. Id-dokument huwa esebit a fol 25 u 26 tal-process tal-kawza Rik. Gur. Nru. 647/2017 JZM. Bhala fatt huwa kopja ta` ittra ufficjali li kienet prezentata kontra Polygon International Group Ltd. Ghad illi l-ittra ufficjali kienet issejjah intimata wahda, ir-rikors guramentat kien prezentat kontra aktar persuni, fosthom l-ezekutati fil-procediment tal-lum.

Fil-kors tas-smigh tar-rikors, kienu prezentati diversi provi kemm permezz ta` persuni li xehdu kif ukoll permezz ta` dokumenti. Meta tqis l-assjem tal-provi, kemm ta` naħha kif ukoll ta` ohra, din il-Qorti tinsab sodisfatta sal-grad ta` *prima facie* – ghax hekk huwa rikjest fil-procediment tal-lum - illi l-ezekutanti tat-gustifikazzjoni mhux ta` l-ammont ikkawtelat bil-mandat izda wkoll ta` kif waslet ghall-ammont minnha kawtelat.

Jekk l-ezekutanti jirnexxilhiex tagħmel il-prova tal-pretensjoni tagħha sal-grad rikjest mil-ligi fil-kawza fil-mertu hija *tutt`altra storia*.

L-ezekutanti tallega illi kien hemm approprjazzjoni indebita u tehid ta` flus u oggetti nkluz mill-ezekutati wara li kienu mitmuma l-*Collaboration Agreement* u l-*Partnership Agreement* u sar l-izgumbrament. L-ezekutanti qegħda tirreklama sia danni *ex contractu* naxxenti mit-terminazzjoni taz-zewġ ftehim, kif ukoll danni *ex delicto* li għalihom sejħet biex iwiegbu l-ezekutati *de proprio* konsegwenti ghall-agir tagħhom. Huwa proprju għalhekk illi r-rikors ghall-hrug tal-mandat intalab, u fil-fatt hareg, sew kontra zewġ socjetajiet ezekutati u kif ukoll kontra l-ezekutati odjerni personalment. Il-kwistjoni tar-responsabbilita` għad-danni, iridu jigu indirizzati, ippruvati, mistħarrga u decizi fil-kawza dwar il-mertu.

Din il-Qorti hija tal-fehma illi l-ezekutanti rnexxielha tipprova sal-grad ta` *prima facie* illi għandha pretensjoni kawtelabbi billi jirrizulta ness bejn il-kawzali u l-kreditu msemmi fil-mandat. Kien jinkombi fuq l-ezekutata illi ggib provi sufficjenti sabiex ixnejjen il-pretensjoni tal-ezekutata u tiggustifika l-pretensjoni tagħha a tenur tal-paragrafu (d). Din il-prova ma tirrizultax.

Ghalkemm is-somma pretiza fl-ammont ta` €32,556.08 hija notevoli, mhijiex *prima facie* eccessiva jew mhux gustifikata fid-dawl tat-talbiet li tressqu fil-mertu.

Ghalhekk it-talba tal-ezekutati abbazi tal-paragrafu (d) tal-Art 836(1) qegħda tkun respinta.

IV. L-Art 836(1)(f)

Skont din id-disposizzjoni, ikun hemm lok għar-revoka in toto jew in parte tal-mandat, “*jekk jintwera li l-ammont mitlub ma jkunx prima facie fic-cirkostanzi ma jkunx ragonevoli li jinżamm fis-sehh l-att kawtelatorju jew parti minnu jew li dan l-att jew parti minnu mħuwiex aktar mehtieg jew gustifikabbi.”*

Din il-Qorti diversament presjeduta fil-kaz ‘**Spiteri v Darmanin**’ tat-tifsira korretta u preciza ta` din id-disposizzjoni partikolari fil-provvediment li nghata fil-25 ta` Awwissu 2010 :

“*Illi jingħad ukoll li d-dispozizzjoni tal-ligi taht ezami timplika li, wara l-hrug tal-Mandat, tkun tbiddlet xi cirkostanza li minhabba fiha ma jkunx xieraq li l-istess Mandat jibqa` (ghal kollox jew in parti) fis-sehh (Ara P.A. GC 3.8.2001 fl-atti tal-Mandat fl-ismijiet “**Dr Tonio Fenech noe vs Dr Patrick Spiteri et noe et**”.*

Din it-tifsira toħrog mill-kliem “jinżamm” u “aktar mehtieg” li jinsabu fl-imsemmija dispozizzjoni, liema termini t-tnejn jimplikaw li dak li qabel kien jiggustifika l-hrug u z- zamma fis-sehh tal-Mandat issa m`ghadux il-kaz;”

Fid-digriet li nghata fl-4 ta` Frar 2016 fir-Rikors Nru. 1139/2015 fl-atti tal-Mandat Nru 1454/15 fl-ismijiet : **Steven Pace et vs. Paul Camilleri et** : ingħad illi : *biex tali talba tirrizulta attwabbi tinhtieg li r-rikorrenti jipprovaw li kien hemm bidla sostanzjali fic-cirkostanzi in dizamina mid-data li fiha inhareg il-mandat de quo.*

Fil-provvediment illi tat din il-Qorti diversament presjeduta fl-10 ta` Awissu 2012 dwar ir-Rikors Nru 688/2012 saru dawn ir-rilievi :-

*Is-success jew telfien ta` kwestjoni fil-mertu ma tista` qatt tfisser li Mandat kawtelatorju nhareg b`mod vessatorju jew fieragh. Allura, fil-fehma ta` din il-Qorti, ilkwestjoni ta` jekk huwiex ragonevoli li Mandat kawtelatorju jinzamm fis-sehh jew jekk huwiex mehtieg jew gustifikabbli li tali Mandat jinzamm fis-sehh ma tiddependi xejn mill-eventwali cahda tal-kawzali fil-mertu tat-talbiet ezekutanti. Illi jinghad ukoll li d-disposizzjoni tal-ligi taht ezami timplika li, wara l-hrug tal-Mandat, tkun tbiddlet xi cirkostanza li minhabba fiha ma jkunx xieraq li l-istess Mandat jibqa` (ghal kollox jew in parti) fis-sehh. Din ittifsira tohrog mill-kliem “jinzamm” u “aktar mehtieg” li jinsabu fl-imsemmija disposizzjoni, liema termini ttnejn jimplikaw li dak li qabel kien jiggustifika l-hrug u z-zamma fis-sehh tal-Mandat issa m`ghadux il-kaz. (ara wkoll – PA. JSP. 10 ta` Jannar 1992. **“Spiteri vs Camilleri”**; PA. RCP. 30 ta` Mejju 2002. **“Yorkie Clothing Industry Limited vs Calleja Cremona”**; u PA. GC. 3 ta` Awissu 2001. **“Fenech noe vs Spiteri noe et”**).”*

(ara wkoll : provvedimenti : 17 ta` Marzu 2014 : **James Alexander Cook et vs Erdin Hartoka et** ; 22 ta` Ottubru 2015 : **George Cassar pro et noe et vs Emanuel Falzon et** ; 2 ta` Dicembru 2014 : **Blue Rapid Incorporation v Elf Aquitaine**)

Dak mehtieg li jigi ppruvat ghall-fini tad-disposizzjoni in kwistjoni huwa **bdil fic-cirkostanzi** li allura jirrendu l-mandat mhux aktar ragonevoli jew gustifikabbli.

Dan il-**bdil fic-cirkostanzi** jrid jintwera illi avvera ruhu **wara** d-data tal-hrug tal-mandat.

Fil-kaz tal-lum, din il-Qorti tghid illi mill-provi akkwiziti ma tirrizulta **l-ebda bidla fic-cirkostanzi** li fuqhom hareg il-mandat li tista` twassalha biex tghid illi l-mandat mhuwiex aktar ragonevoli jew gustifikat li jibqa` fis-sehh.

Ghalhekk it-talba tal-ezekutati skont il-paragrafu (f) qegħda tkun rigettata wkoll.

V. L-Art 836(8)

Din id-disposizzjoni taghti lill-qorti d-diskrezzjoni li timponi penali kontra l-ezekutant illi jkun talab u ottjena l-hrug ta` mandat kawtelatorju favur tal-ezekutat li kontrih jkun gie prezentat l-att, u dan jekk jirrizultaw ippruvati erba` cirkostanzi skont kif indikat fil-paragrafi (a) sa (d) tal-istess disposizzjoni. Huwa bizzejjed jekk tigi ppruvata mqar cirkostanza wahda.

Fil-provvediment illi tat din il-Qorti diversament presjeduta fl-10 ta` Awissu 2012 dwar ir-**Rikors Nru 688/2012** (op. cit.) inghad hekk :-

Illi dwar il-kwestjoni tal-impozizzjoni tal-penali, irid jinghad li din hija sanzjoni fakoltativa. Il-Qorti, fid-diskrezzjoni tagħha, tista' taqbel li tghabbi lil min ikun hareg Mandat kawtelatorju kontra persuna, u fuq talba ta' din, b'piena ta' hlas ta' penali. Minbarra li tali impozizzjoni hija fakultativa, irid jintwera għas-sudisfazzjon tal-Qorti li trid tkun seħħet wahda mic-cirkostanzi mahsubin mil-ligi biex tali sanzjoni tigi imposta. Erbgha (4) huma c-cirkostanzi mahsuba mil-ligi f'dan ir-rigward u, ladarba huma sanzjoni punittiva, għandhom jitqiesu strettament bhala tassattivi izda bizzejjed li tirrizulta wahda minnhom biex il-Qorti tista' taccetta li tqis it-talba ghall-kundanna tal-hlas tal-penali. Dwar din id-diskrezzjoni nghad li l-Qorti hija tenuta li timponi l-penali fejn ikunu jirrizultaw l-estremi li l-ligi tezigi biex din tkun imposta, u l-Qorti tista' biss tagħzel li ma timponix il-penali mahsuba fl-artikolu 836(8) f'kazijiet estremi fejn is-sens ta' gustizzja hekk kien jimponilha. Il-penali mahsuba fl-imsemmi artikolu 836(8) tal-Kap 12 hija wahda ta' ordni pubbliku immirata li tizgura serjeta' fil-process gudizzjarju u biex ma thallix li l-istitut tal-Mandati kawtelatorji jintuza b'abbuz ;”

Din il-Qorti tishaq illi l-fatt wahdu li ma tkunx inghatat raguni tajba mill-ezekutat għat-thassir tal-mandat (kif gara fil-kaz in dizamina) ma jfissirx li, jekk

kemm-il darba tirrizulta xi wahda mill-erba` cirkostanzi ndikati fl-Art 836(8), allura l-qorti m`ghandhiex tilqa` t-talba ghall-hlas ta` penali.

Dan qed jinghad ghaliex il-hsieb wara d-disposizzjoni huwa ta` ordni pubbliku mirat sabiex jaccerta serjeta` fil-process gudizzjarju kif ukoll illi ma jippermettix abbuz fl-uzu tal-istitut tal-mandati kawtelatorji.

Il-qorti għandha għalhekk tapplika d-diskrezzjoni tagħha wara li tkun esaminat l-assjem tal-provi u cirkostanzi partikolari li jsawwru l-kaz.

Fil-kaz tal-lum l-ezekutati jghidu biss li jezistu l-estremi ravvivati taht l-Art 836(8) sabiex tigi mposta l-penali pero` jieq fu hemm : *sic et simpliciter*.

Dwar il-paragrafu (a) din il-Qorti tħid li ma rrizultawx l-estremi tal-paragrafu ravvivati, billi l-kawza fil-mertu kienet intavolata **kontestwalment** mar-rikors ghall-hrug tal-mandat.

Għalhekk il-pretensjoni skont il-paragrafu (a) hija respinta.

Dwar il-paragrafu (b) tajjeb jinghad illi dak li trid il-ligi huwa li qabel ma jinhareg mandat, prevja cirkostanzi evidenti ta` urgenza, l-ezekutant għandu jitlob lid-debitur tieghu fi zmien hmistax-il jum, biex ihallas d-dejn li għandu mieghu.

Id-dispozizzjoni tesigi wkoll illi wara l-hrug tal-mandat, l-ezekutat jitlob lill-ezekutant biex inehhi l-mandat u dan tal-ahhar jonqos milli jagħti raguni tajba sabiex izomm dak il-Mandat fis-sehh (ara l-provvediment ta` din il-Qorti diversament ippresjeduta tat-23 ta` Dicembru 2011 fil-kaz ta` bejn **Fahrenheit Freight Forwarders Co Limitedu Market Handle Limited et**).

L-intimazzjoni ghall-hlas tista` ssir kemm b`mod formali u kif ukoll bil-fomm.

Jirrizulta illi saret intimazzjoni b`ittra ufficjali tas-27 ta' Mejju 2017.

Ghalhekk dak pretiz skont il-paragrafu (b) huwa michud.

Dwar il-paragrafu (c), tajjeb jinghad illi l-ezekutati naqsu milli jressqu prova ghar-rigward tal-fatt illi c-cirkostanzi taghhom qua debituri, jew potenzjali debituri, kienu tali li ma jaghtux lok ghal xi dubju ragonevoli dwar il-likwidità u l-kapacita` finanzjarja taghhom u li din il-qaghda maghrufa sew.

Anke din il-pretensjoni hija rigettatat.

Dwar il-paragrafu (d) tajjeb jinghad illi l-ezekutati ma ressqux provi jew argumenti b'sahhithom bizzejjad sabiex jaghmlu l-prova ghas-sodisfazzjon tal-qorti illi l-mandat inhareg mill-ezekutanti b`hazen jew b` malizzja u li huwa frivolu u vessatorju.

Ghalhekk anke din il-pretensjoni hija rigettatat.

V. **L-Art 836(9)**

L-ezekutati talbu wkoll il-hlas tad-danni.

Fid-dawl ta` dak kollu li diga` nghad, ma hemm ebda lok - fattwali u legali – li jaghti ragun lill-esekutati.

Provvediment

Ghar-ragunijiet kollha premessi, il-Qorti qegħda tichad it-talbiet kollha tar-rikoorrenti.

L-ispejjez tal-provvediment tal-lum jibqghu riservati ghall-gudizzju finali fil-kawza fil-mertu (diga` citata) bejn il-partijiet.

Onor. Joseph Zammit McKeon
Imhallef

Deputat Registratur
Amanda Cassar